

Utbildningsinspektion i Äppelviksskolan, grundskola årskurs 6–9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan/rektorsområdet/verksamheten	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av resultaten	3
Bedömning av genomförandet	4
Bedömning av förutsättningarna	8

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Äppelviksskolan den 7–8 mars 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Stockholms kommun och Äppelviksskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I skolan intervjuades rektorn, personal och elever i årskurs 6 och 9 samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i årskurs 6 och 9. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet/verksamheten

Äppelviksskolan	Antal elever
Grundskola	616

Äppelviksskolan ligger i stadsdelen Bromma. Skolans elever och personal är organiserade i fyra arbetslag med sju klasser per arbetslag. Varje arbetslag omfattar årskurserna 6–9 och leds av en så kallad utbildningsledare.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid skolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att i det i Äppelviksskolan bedrivs en undervisning som i många stycken är av god kvalitet. Elever och föräldrar har stort förtroende för lärarnas arbete för att nå utbildningsmålen och Äppelviksskolans måluppfyllelse, mätt i betyg, är mycket hög.

Såväl i skolans kvalitetsredovisning för 2006 som i inspektionen identifieras emellertid områden som behöver förbättras, exempelvis elevernas trygghet samt arbetet med att göra eleverna delaktiga i sitt lärande.

Det är därför angeläget att rektorn tar ansvar för att leda och utveckla skolans kvalitetsarbete, så att personalen har möjlighet att gemensamt komma överens om mål, planera, genomföra och utvärdera olika delar av verksamheten och utifrån slutsatserna om vad skolan uppnått planera för nya förbättringsinsatser.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör ingen systematisk uppföljning, utvärdering och analys av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 9 (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Skolans likabehandlingsplan är inte känd av personalen och eleverna och därför inte ett verktyg i skolans arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling (6 § Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Beslut om anpassad studiegång för elev tas inte i enlighet med författningarna (5 kap. 10 § grundskoleförordningen).
- Utvecklingssamtal genomförs inte enligt författningarna för elever i årskurs 6 (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolan uppfyller inte författningarnas krav på delaktighet vid upprättandet av kvalitetsredovisningen (4 § förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Elevers val ges inte i enlighet med författningarnas krav (2 kap. 19–20 §§ grundskoleförordningen).
- Utbildningen är inte avgiftsfri (4 kap. 4 § skollagen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolans resultat och arbete avseende arbetsmiljö och delaktighet bör förbättras.
- Kvaliteten på åtgärdsprogram bör förbättras.
- Kvaliteten på individuella utvecklingsplaner bör förbättras.
- Skolans kvalitetsarbete och kvalitetsredovisning bör förbättras.
- Skolans rektor bör i större utsträckning leda skolans pedagogiska arbete.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper

Äppelviksskolans studiemiljö präglas av en strävan hos eleverna att nå goda resultat. En av anledningarna är enligt intervjuad personal att elevernas hemmiljöer erbjuder stöd för lärandet och ställer höga krav på goda prestationer. Intervjuade lärare uppger att elevernas studiemotivation påverkar den egna arbetsinsatsen på ett positivt sätt, samtidigt som det finns en outtalad förväntan från såväl elever som föräldrar på att undervisningen måste leda till goda kunskaper och betyg.

I Äppelviksskolan når flertalet elever målen i samtliga ämnen, vilket framgår av nedanstående tabell. Skolans måluppfyllelse i årskurs 9, mätt i genomsnittligt meritvärde¹, andelen elever som nått målen i alla ämnen samt andelen elever behöriga till gymnasieskolans nationella och specialutformade program, är överlag mycket hög. Tabellen visar att skolans resultat är betydligt bättre än genomsnittet i Stockholms kommun och riket under åren 2004–2006.

Tabell 1 Slutbetyg enligt nationell statistik

	Äppelviksskolan			Kommunen			Riket		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Meritvärde	253,4	253,8	259,4	221,0	221,3	221,9	206,9	206,3	206,8
Andel (i procent) som nått målen i alla ämnen	95,5	93,9	96,7	75,6	75,7	75,1	75,9	75,5	76,0
Andel (i procent) behöriga till gymnasieskolan	100,0	100,0	99,3	89,8	89,2	90,0	89,6	89,2	89,5

Generellt sett får flickor som grupp högre betyg än pojkar. Så är även fallet i Äppelviksskolan där flickorna får betyget MVG i betydligt högre utsträckning än pojkarna. Endast i ämnet idrott och hälsa är andelen pojkar som får betyget MVG högre än andelen flickor. Detta avspeglar sig också i meritvärdet där flickorna har ett betydligt högre genomsnittligt meritvärde än pojkarna. Inspek-

¹ Meritvärdet beräknas på de 16 bästa ämnesbetygen i elevens slutbetyg (Godkänd räknas som 10 poäng, Väl Godkänd som 15 poäng och Mycket Väl Godkänd som 20 poäng). Det möjliga maxvärdet är 320 poäng.

tionen visar att skolan i viss utsträckning följer upp och analyserar betygsresultaten. Skolan har bland annat vidtagit åtgärder för att kartlägga undervisningens eventuella del i skillnaderna i resultat mellan flickor och pojkar. Äppelviksskolan har emellertid inte följt upp och analyserat skolans resultat i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 9 och saknar därmed ett viktigt verktyg för att på skolnivå styra resurser till de områden där de behövs bäst eller för att genomföra förbättringar av undervisningen. Detta måste skolan åtgärda.

Normer och värden

Enligt läroplanen skall eleven i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära.

Genom skolans egna uppföljningar och genom intervjuer med elever och lärare framkommer att en del elever inte känner sig trygga i skolan. I skolan finns t.ex. oskrivna regler vilka ger de äldre eleverna fördelar på de yngre elevernas bekostnad. Fokuseringen på goda kunskapsresultat har också lett till att många elever, i synnerhet flickor, är stressade.

Inspektionen visar dock att skolans personal, bland annat genom skolans enkäter, är medvetna om situationen och vidtar insatser för att förbättra arbetsmiljön. Bland annat har man förändrat rastvaktssystemet och lärarna försöker samplanera läxor och prov för att minska stressen för eleverna. Inspektörerna bedömer att skolan bör vidta ytterligare åtgärder för att samtliga elever skall känna sig trygga i skolan. Se vidare bedömningen under rubriken "arbetet med arbetsmiljö och delaktighet".

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform

Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet

Det framgår av läroplanen att skolan aktivt och medvetet skall påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling. I intervjuer framhåller lärarna på Äppelviksskolan vikten av att i handling visa vad som är ett demokratiskt förhållningssätt samt ger exempel på hur de i undervisningen arbetar för att förverkliga läroplanens intentioner. Skolans värdegrundsarbete omfattar också särskilda insatser utifrån konstaterade behov t.ex. "tjej- och killgrupper" på klassråden och så kallad "livskunskap" i årskurs 6. Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. Eleverna uppger i intervjuer att möjligheterna att påverka undervisningen och sitt eget lärande är mycket lärarberoende och i skolans kvalitetsredovisning för 2006 konstaterar rektorn, baserat på en enkätundersökning i maj 2006, att "mindre än hälften av våra elever upplever alltså att de kan påverka skolan och undervisningen".

Mot bakgrund av ovanstående samt de resultat som redovisas under normer och värden bedömer inspektörerna att skolans arbete för att skapa en god arbetsmiljö och för att göra eleverna delaktiga bör förankras ytterligare hos personalen och utgå från en skolgemensam bild av resultaten.

Skolans så kallade antimobbningsgrupp är ansvarig för att fånga upp och åtgärda brister i arbetsmiljön och signaler om kränkande behandling. Det framkommer genom intervjuer med lärare och elever att antimobbningsgruppen arbetar förebyggande samt vidtar åtgärder när de får signaler om missförhållanden.

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever, som trädde i kraft i mars 2006, skall det för varje enskild verksamhet finnas en likabehandlingsplan. Planen skall syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Skolans antimobbningsgrupp har utformat en likabehandlingsplan som vid tidpunkten för inspektörernas besök inte var förankrad hos övrig personal och hos elever. Enligt inspektörernas bedömning innebär detta att planen inte fungerar som styrdokument för skolans arbete med att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling, vilket är en brist som måste åtgärdas.

Individanpassning och stöd

För att ge goda förutsättningar för individanpassning och stöd är skolans ambition att klasserna inte skall vara för stora. Intervjuade lärare beskriver hur de med hjälp av olika läromedel och arbetsuppgifter försöker anpassa undervisningen till elevernas olika intressen, förkunskaper och behov.

Enligt skollagen skall särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. I varje arbetslag finns en speciallärare. Speciallärarna ingår i skolans elevvårdsteam och fungerar som en länk mellan arbetslaget och teamet. Ofta aktualiseras en elevs stödbehov i arbetslaget och därefter utreds elevens situation av elevvårdsteamet som också beslutar om stödsatser. Rutinerna och samarbetet mellan skolans personal beskrivs som väl fungerande.

Intervjuad personal beskriver att trots begränsade resurser har man hittills alltid lyckats erbjuda särskilt stöd i den omfattning som krävts. Det särskilda stödet erbjuds främst i form av stödundervisning i de samhällsorienterande ämnena, svenska, engelska och matematik. Skolans specialpedagoger och speciallärare fungerar också som handledare till lärarna.

Inspektörerna har granskat ett urval av skolans åtgärdsprogram och funnit att kvaliteten på dokumenten bör förbättras. Följande formuleringar, ”du skall nå godkänt till åk 9” och ”utveckla läsförståelse”, är exempel på mål som finns i de granskade åtgärdsprogrammen. Inspektörerna bedömer det som svårt för elever och föräldrar att ha inflytande över och ta ansvar för arbetet mot målet om inte denna typ av mål bryts ner i mer utvärderingsbara och konkreta mål. Inspektörerna vill i sammanhanget påpeka vikten av att skolans insatser för att eleven skall nå målen tydligt framgår i åtgärdsprogrammen.

För några elever har skolan beslutat om avvikelser från timplanen. Besluten om anpassad studiegång, som tas av rektorn i elevvårdskonferensen, framkommer av protokollen och är mycket kortfattade utan beskrivningar vari anpassningen består. Av stadsdelsnämndens delegationsordning framgår att nämnden inte delegerat beslut om anpassad studiegång till rektor, vilket innebär att beslut fattas av en person som inte har befogenhet att göra detta. Detta är en brist som måste åtgärdas.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygsättning

Utvärdering av lärandet sker genom muntliga och skriftliga redovisningar och prov. Som exempel kan nämnas ämnet svenska, där lärarna har god kontroll på elevernas läsförmåga eftersom läsning har en central roll i undervisningen och eleverna ständigt får reflektera både skriftligt och muntligt över vad de har läst.

Enligt grundskoleförordningen skall läraren fortlöpande informera eleven och dennes vårdnadshavare om elevens skolgång. Minst en gång varje termin skall läraren, eleven och elevens vårdnadshavare samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas (utvecklingssamtal). Äppelviksskolan har som rutin att på höstterminen i årskurs 6 erbjuda elever och föräldrar ett så kallat välkomstsamtal i stället för ett utvecklingssamtal. Anledningen till detta är att skolan inte tycker sig ha tillräckligt underlag för att beskriva och bedöma elevens kunskapsutveckling. Vid välkomstsamtalet får eleven tillfälle att berätta om sig själv och föräldrar har möjlighet att ställa frågor om verksamheten. Inspektörerna bedömer att det är en brist att skolan inte erbjuder elever i årskurs 6 ett utvecklingssamtal varje termin.

Vidare anges i grundskoleförordningen att läraren vid utvecklingssamtalet i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt skall sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Utvecklingsplanen kan även innehålla överenskommelser mellan lärare, elev och vårdnadshavare. Informationen vid utvecklingssamtalet bör grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplanen och kursplanerna. Inspektörerna har granskat ett urval av skolans individuella utvecklingsplaner. I flera av de planer som inspektörerna tagit del av vilar ansvaret uteslutande på elev och hemmet och skolans insatser för att eleven skall nå målen framgår inte. Inspektörerna bedömer därför att kvaliteten på individuella utvecklingsplaner bör förbättras.

Inför ett nytt arbetsområde diskuterar lärare och elever mål och betygsriterier. Eleverna anser att betygsriterierna är tydliga och uppger att de kan fråga lärarna om vad som behövs för att man skall få ett högre betyg. Som tidigare nämns är skolans elever mycket studiemotiverade och skolans måluppfyllelse, mätt i betyg, är hög. Personalen uppger att elevernas föräldrar har höga förväntningar på undervisningen och det egna barnets prestationer. Intervjuade elever och föräldrar upplever dock att det är svårt att få höga betyg på Äppelviksskolan och att lärarna framförallt baserar betygen på provresultat. Det framkommer i intervjuer med lärarna att elevernas studieresultat och förväntningar på höga betyg medför ständiga reflektioner kring den egna bedömningen och betygsättningen. Vidare diskuteras också mål, betygsriterier, bedömning och betygsättning med ämneskollegor och lärare i samma ämne samarbetar i bedömningar av elevarbeten och prov. Inspektörerna bedömer att skolan arbetar aktivt för att säkerställa en likvärdig bedömning och betygsättning.

Om en elev inte når upp till de mål i ett ämne som enligt kursplanen ska ha uppnåtts i slutet av det nionde skolåret skall betyg inte sättas i ämnet. I dessa fall skall ett skriftligt omdöme ges som skall beskriva elevens studieutveckling och innehålla information om vilka mål som har uppnåtts under grundskoletiden. Inspektionen visar att Äppelviksskolan inte ger några skriftliga omdömen, vilket är en brist som måste åtgärdas.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som det omgivande samhället. Rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

Genom intervjuer med elever och personal framkommer att eleverna i mycket liten utsträckning deltar i utvärderingar av undervisningen. På skolan finns emellertid lärare som utvärderar sin egen insats genom att fråga eleverna och därefter förändrar undervisningen utifrån elevernas synpunkter. Eleverna är mycket positiva till detta förfaringssätt.

Inspektionen visar att gemensamma diskussioner om innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen förekommer i liten utsträckning. I skolans kvalitetsredovisning för 2006 beskriver rektorn att det finns "ett stort mått av självständighet bland lärarna i deras arbete" och att "de arbetssätt som används kan skilja sig i större eller mindre del både inom och mellan ämnen." Ett visst kvalitetsarbete sker dock inom arbetslagen och ämneskollegor emellan där lärare diskuterar undervisningens innehåll, arbetssätt och resultat. Som tidigare nämnts genomfördes också i maj 2006 en utvärdering där eleverna fick svara på frågor om bland annat trygghet, mobbning och möjligheter till inflytande över lärandet.

Skolan har upprättat en kvalitetsredovisning för 2006 som innehåller en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. De åtgärder för utveckling som anges har i vissa fall ingen koppling till de bedömningar av måluppfyllelse som görs, vilket behöver förbättras. Arbetet med kvalitetsredovisningen skall främja skolans kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningens nationella mål. Genom intervjuer framkommer att kvalitetsredovisningen inte används av skolans personal som en grund för diskussion om utveckling och förbättring av verksamheten. Skolans lärare och elever har inte medverkat i utarbetandet av kvalitetsredovisningen, vilket är en brist som måste åtgärdas.

I skolans arbetsplan för 2007, benämnd verksamhetsplan, anges fyra "enhets-specifika åtaganden". För varje åtagande anges vad skolan skall göra för att uppfylla åtagandet. Ett av skolans åtaganden är att eleverna skall få utmaningar "på sin nivå" och skolan skall uppnå detta genom att "läraren, i dialog med eleverna, planerar och utvärderar undervisningen". Som tidigare beskrivits deltar eleverna i mycket liten utsträckning i utvärderingar av undervisningen. Inget skolgemensamt förbättringsarbete pågår dock kopplat till åtagandet. Skolans pågående förbättringsarbeten är snarare styrda av lärarnas egna intressen än av åtaganden i verksamhetsplanen och identifierade utvecklingsbehov i kvalitetsredovisningen.

Det är inspektörernas bedömning att styrningen av skolan bör förbättras genom att personalen under rektors ledning i större utsträckning använder skolans arbetsplan och kvalitetsredovisning som verktyg för det dagliga arbetet i skolan. För att skolan på ett ändamålsenligt sätt skall kunna utveckla verksamheten

utifrån personalens gemensamma kunskap om vad som fungerar bra och vad som fungerar mindre bra, behöver ett strukturerat kvalitetsarbete komma till stånd.

Ledning och intern kommunikation

Enligt skollagen skall rektorn hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Vidare anges i läroplanen att rektorn, som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan, har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

Skolans ledning utgörs av rektorn, två biträdande rektorer, en intendent samt fyra utbildningsledare. Genom intervjuer med personal och elever framkommer att ansvarsfördelningen inom skolledningen är tydlig. De fyra utbildningsledarna fungerar som informations- och kommunikationslänk mellan skolledningen och arbetslagen. Rektorn framhåller att han håller sig förtrogen med verksamheten genom utbildningsledarna. Rektorn deltar i elevvårdskonferensen och intervjuad personal anser att rektorn är insatt i och tar ansvar för skolans arbete med elever i behov av särskilt stöd.

Det framstår för inspektörerna som om skolans lärare är vana vid en hög grad av autonomi och att diskussioner kring innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen främst sker med ämneskollegor. Genom lärarintervjuer framkommer att rektorn inte uppfattas som pedagogisk ledare och att det är varje lärare som tillsammans med "likasinnade" arbetskamrater får ta ansvar för kvaliteten i undervisningen och för att verksamheten utvecklas. Inspektörerna bedömer därför att rektorn i större utsträckning bör leda skolans pedagogiska arbete.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning

Äppelviksskolan har en timplan för årskurserna 6–9. Fördelningen av antalet timmar för grundskolans nio årskurser är inte föremål för gemensam diskussion av stadsdelens rektorer och inspektörerna vill i sammanhanget påpeka att skolan måste säkerställa att eleverna erbjuds den garanterade undervisningstid som anges i timplanen.

Ett fåtal av skolans elever är berättigade till modersmålsundervisning, bland annat i ämnena engelska och tyska. Undervisningen köps av kommunens "Språkcentrum". Ingen elev undervisas i svenska som andraspråk.

Som språkval erbjuds franska, spanska och tyska. Några elever har i stället valt att läsa engelska som språkval. Skolverket vill i sammanhanget göra rektorn uppmärksam på att även andra möjliga valalternativ finns enligt grundskoleförordningen, exempelvis det språk som eleven har rätt till modersmålsundervisning i och teckenspråk, och att en förutsättning för att elever och vårdnadshavare skall kunna välja annat alternativ är att skolan informerar om dessa.

I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. I elevens val kan även ingå ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk). Undervisningen skall till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Enligt Äppelviksskolans timplan skall eleverna ha elevens val i samtliga årskurser. Genom intervjuer med personal och elever framkommer dock att elevens val endast anordnas i årskurserna 8 och 9. Eleverna har i dessa årskurser möjlighet att läsa ett nybörjarspråk eller välja mellan musik, drama, bild och läsläsning. Äppelviksskolan har också bestämt att elevernas egna "fritidsaktiviteter" kan utgöra elevens val, under förutsättning att eleven uppvisar ett intyg från sin tränare/ledare. Fler än hälften av skolans elever i årskurs 8 och 9 har valt denna möjlighet vilket innebär att de får "sovmorgon" varje fredag. En aktivitet på elevens fritid faller utanför skolans ansvar och är därför inte möjlig att likställa med elevens val eftersom ansvaret för elevens val vilar på skolan. Inspektörerna bedömer att elevens val inte anordnas i enlighet med författningarna, vilket måste åtgärdas.

Enligt skollagen skall utbildningen i grundskolan vara avgiftsfri för eleverna. I Äppelviksskolan åker elever i årskurs 9 på studieresa och samlar in pengar till denna resa genom att anordna disco och sälja bröd. De elever som följer med på resan måste också betala en avgift på 1 500–2 000 kronor. För de elever som väljer att inte följa med anordnar skolan annan verksamhet. Inspektörerna bedömer att studieresan är ett inslag i utbildningen som inte kan betraktas som avgiftsfritt. I kommunrapporten finns Skolverkets samlade bedömning av avgifter i kommunen.

Personal

I Äppelviksskolan arbetar 50 lärare och flertalet har en lärarexamen. De lärare som saknar examen har emellertid en pedagogisk utbildning och inspektörerna bedömer att skolans personal har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Datum	Ort
2007-06-20	Stockholm

Eleonor Duvander
Sara Westlund